

TAKSE, POVRAČILA SODNIH STROŠKOV IN OBRAČUNAVANJE DDV

Pojasnilo DURS, št. 4230-175/2010-2, 10. 2. 2011

Prejeli smo vprašanja glede obračunavanja DDV pri zaračunavanju taks ter povračil sodnih stroškov. Davčni zavezanec deluje kot zastopnik in plačuje takse in pristojbine v tujem imenu in za tuj račun. Na vprašanja v zvezi s tem odgovarjamo:

1. Ali mora davčni zavezanec obračunati DDV, ko domačemu naročniku zaračuna takso ali pristojbino, ki jo je plačal pri uradu za intelektualno lastnino ali sodišču?

Glede na to, da davčni zavezanec deluje kot zastopnik in pri uradu ali sodišču plača takso ali pristojbino za svojega naročnika, lahko ob izpolnjevanju predpisanih pogojev, takso oziroma pristojbino izključi iz davčne osnove za obračun DDV.

V skladu s 3. členom Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 10/10 – UPB2 in 85/10) so predmet obdavčitve z DDV dobave blaga in opravljanje storitev, ki jih davčni zavezanec opravi v okviru opravljanja svoje ekonomske dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije za plačilo.

Davčno osnovo opredeljuje 36. člen ZDDV-1. Ta v prvem odstavku določa, da pri dobavah blaga ali storitev davčna osnova vključuje vse, kar predstavlja plačilo (v denarju, v stvareh ali storitvah), ki ga je ali ga bo prejel dobavitelj ali izvajalec od kupca, naročnika ali tretje osebe za te dobave, vključno s subvencijami, ki so neposredno povezane s ceno takega prometa, razen DDV, če ni s tem zakonom drugače določeno. V davčno osnovo se na podlagi a) točke petega odstavka 36. člena ZDDV-1 vštevajo tudi, če že niso všteti: trošarine in drugi davki, takse, uvozne in druge dajatve, razen DDV, posredni stroški kot so provizije, stroški embalaranja, prevoza in zavarovanja, ki jih dobavitelj zaračuna kupcu oziroma naročniku storitve. Na podlagi navedene določbe se v davčno osnovo opravljene storitve všteva tudi taksa, če jo dobavitelj zaračuna naročniku.

Vendar pa se na podlagi c) točke šestega odstavka 36. člena ZDDV-1 v davčno osnovo ne vštevajo zneski, ki jih davčni zavezanec prejme od svojega naročnika kot povračilo za izdatke, ki jih je plačal v imenu in za račun naročnika in jih vodi v svojem knjigovodstvu kot prehodne postavke. Davčni zavezanec mora zagotoviti dokazila o dejanskem znesku teh izdatkov in ne sme odbiti morebiti zaračunanega DDV od teh transakcij. Pod pogoji, predpisanimi v tej določbi, lahko davčni zavezanec zneske, ki jih prejme od svojega naročnika kot povračilo za izdatke, ki jih je plačal v imenu in za račun naročnika, izključi iz davčne osnove za obračun DDV.

Na podlagi 131. člena Zakona o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB3) lahko stranke v postopkih pred Uradom Republike Slovenije za intelektualno lastnino zastopajo patentni zastopniki in zastopniki za modele in znamke. Patentni zastopniki, zastopniki za modele in znamke lahko v postopkih, ki se nanašajo na pravice po tem zakonu, zastopajo stranke tudi pred sodišči in drugimi državnimi organi, če izpolnjujejo pogoje, določene s predpisi, ki urejajo zastopanje pred sodišči in drugimi državnimi organi. V takih primerih je zastopnik upravičen do plačila za svoje delo in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom po zastopniški tarifi.

Glede na to, da davčni zavezanec deluje kot zastopnik in pri uradu ali sodišču plačuje takso ali pristojbino v imenu in za račun vašega naročnika, lahko ob izpolnjevanju predpisanih pogojev, takso oziroma pristojbino izključi iz davčne osnove za obračun DDV.

2. Ali je taksa, ki jo slovenskemu davčnemu zavezancu zaračuna zastopnik iz tujine predmet obrnjene davčne obveznosti?

Pod pogoji, predpisanimi v c) točke šestega odstavka 36. člena ZDDV-1, lahko takso, ki jo zaračuna zastopnik iz tujine, davčni zavezanec izključi iz davčne osnove za obračun DDV.